

**ZVEZA VETERANOV VOJNE
ZA SLOVENIJO**
Rojčeva ulica 16, 1110 Ljubljana
telefon: (01) 524 1784, (01) 540 2065,
Faks: (01) 524 2688
E pošta: zveza@zvvs.si

**ZVEZA POLICIJSKIH VETERANSKIH
DRUŠTEV SEVER**
Štefanova 2, 1000 Ljubljana
Telefon: 041 725 397
e-pošta: info@zdruzenje-sever.si

Datum: 18.4.2023

Spoštovane vojne veteranke in vojni veterani,
spoštovani člani predsedstva ZVVS in spoštovani predsedniki in sekretarji
OZVVS, spoštovani člani vodstva zveze in predsedniki društev Sever

V minulih dneh je na naše elektronske naslove priromalo vabilo Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve (VSO). Vabijo nas na protestno zborovanje, katero so naslovili »Za Slovenijo in resnico«, proti rušenju temeljev slovenske enotnosti in državnosti.

Organizacija protestnega zborovanja je ustavna pravica vseh državljanek in državljanov za izražanje mnenj in je popolnoma legitimno dejanje, za katero se odloči vsak posameznik po svoji vesti. Temeljni razlog, kot je razumeti iz vabila, je protest zoper ukinitve Muzeja slovenske osamosvojitve in organizatorji pozdravljajo interpelacijo SDS o delu in odgovornosti Vlade RS, ki se bo odvijala ravno na dan protesta, kakor tudi priporočila NSi za krepitev vrednot slovenske osamosvojitve.

Stališče predsedstva Zveze veteranov vojne za Slovenijo in vodstva Zveze policijskih veteranskih društev Sever je jasno: nikoli nismo bili in nismo proti Muzeju slovenske osamosvojitve! **Smo pa že od vsega začetka proti nedialoški ustanovitvi Samostojnega muzeja slovenske osamosvojitve, kot je bil poimenovan ob formalni ustanovitvi v minulem letu, za kar smo vojni veterani izvedeli iz medijev. Brez dialoga z organizacijama, v katerih je preko 30.000 članov in od katerih je preko 25.000 članov s statusom vojnega veterana!**

Na vabilu je posebej poudarjeno, da gre »za Slovenijo in resnico«, kar želim ponovno nekoliko natančneje opisati:

Veterani 91 iz ZVVS in ZPVD Sever si želimo, da bi bila osamosvojitve, vključno z vojno za Slovenijo predstavljena čim bolj objektivno in na podlagi ugotovljenih dejstev in ne resnic posameznikov. Prepričani smo, da je obdobje slovenskega osamosvajanja, katerega naj bi muzej slovenske osamosvojitve muzeološko predstavljal, neločljivi del novejšje slovenske zgodovine, zato po našem mnenju in tudi oceni stroke sodi pod skupno streho Muzeja novejšje zgodovine Slovenije in njegovih kustosov, muzealcev in drugih strokovnih sodelavcev. Poudarjam, da ne gre za nobeno omalovaževanje ali celo zatajevanje, še manj pa nekakšno rušenje temeljev slovenske enotnosti in državnosti. Nasprotno, izogniti se želimo napakam, storjenim v preteklosti! In kaj še nas je prepričalo, da smo takšnega mnenja?

Najprej o »dnevu prej«, 26. juniju 1991 in začetku osamosvojitvene vojne. Kot vojak in visoki uslužbenec MNZ lahko razumeva odločitev države, ki je zavzela stališče, da se je osamosvojitvena vojna začela 27. junija 1991. Ne razumeva pa, da so bili kljub prepovedi uporabe strelnega orožja zoper prodirajočo kolono JLA

s strani republiškega vodstva po vojni primorski branitelji označeni za strahopetce. Kako bi bilo to prikazano in obrazloženo v samostojnem muzeju osamosvojitve?

Naslednji argumenti:

Med številnimi knjigami in zborniki, ki smo jih udeleženci osamosvojitvene vojne po izvedenih strokovnih posvetih spisali, je tudi knjiga »Orožja nismo oddali 1990«. Desetletje in več smo poslušali obtožbe, da smo se samo razorožili, da je TO bila razorožena, da je to bila veleizdaja in podobno. Omenjena knjiga jasno in nedvoumno, s številkami in dokumenti dokazuje, da TO Slovenije ni bila nikoli razorožena, kajti namen JLA ni bil nikoli v celoti uresničen. Slovenija je bila edina republika bivše države, ki je preprečila JLA, da bi jo ta razorožila. In namesto, da bi bili na to ponosni, so nekateri najbolj izpostavljeni politični voditelji svojo TO raje zatajili!

Osamosvojitveni predsednik vlade RS je v Kočevski Reki ob obletnicah »prvega postroja brigade MORiS« in drugih priložnostih imel kar nekaj nastopov, v katerih je navajal številne neresnice. Najprej glede imena brigade MORiS. Enota z navedenim imenom je bila ustanovljena šele leta 1992. Zato je bilo nespodobno, da so slavnostni govorniki in razni poročevalci tudi resnih medijev ponavljali izrečene laži. Še bolj neverjetno je, da se za takšna zavajanja ni zmenil nekdanji predsednik države in vrhovni poveljnik obrambnih sil Borut Pahor. V postroju prav tako niso stali od vsepovsod nabrani prostovoljci, pač pa so to bili pripadniki rezervne sestave 27. zaščitne brigade TO. Na postroj pa so prišli prostovoljno, saj so bili vsi vprašani, ali se želijo postroja udeležiti. In na kapi so takrat še nosili rdečo zvezdo, katero pa so desetletja kasneje »osamosvojitelji« iz VSO na fotografijah in plakatih retuširali oz. izbrisali ter tudi tako želeli razvrednotiti vlogo slovenske TO. In kako bi bili ti dogodki predstavljeni v samostojnem muzeju slovenske osamosvojitve?

Tudi akcijo SEVER, ki je preprečila »miting resnice« in omogočila nadaljevanje razvoja demokratičnih procesov v Sloveniji in izvedbo prvih demokratičnih volitev, »osamosvojitelji« ne omenjajo. Še več, govorijo, da se tako in tako ni nič zgodilo in da je bila to le ena od klasičnih akcij takratne milice. Ključno vlogo pri tem pripisujejo (železničarjem) članom sindikata strojnega osebja.

Lahko bi navedli tudi primer zatajevanja sestreljenega pilota JLA Tonija Mrlaka, najprej priznanega in nato zatajenega sodelavca TO.

Vsa minula leta smo bili priča prilaščanju zaslug, takšnim in drugačnim grožnjam, povezanih z osamosvojitvijo. Zato se ni potrebno čuditi, da več ne zaupamo še tako lepim zamislim naših osamosvojiteljev, ki smo jim med vojno sledili in tudi spoštovali. Na žalost so to spoštovanje s svojim obnašanjem in dejanji kot politiki v miru v celoti zapravili. Razen pri ljudeh, ki »izgubijo sposobnost reagiranja in hkrati tudi sposobnost razmišljanja in presojanja«.

Zaradi navedenega in predvsem zaradi vaših lastnih spoznanj, spoštovane vojne veteranke in veterani, se boste sami odločili, ali se boste protesta udeležili ali pa ne. Verjameva pa, da bo vaša odločitev prava in predvsem v duhu vrednot, ki jih naša ZVVS in ZPVD Sever negujeta - poštenost, pravičnost, tovarištvo, medsebojno spoštovanje in ljubezen do domovine, za katero smo se skupaj borili.

Ladislav Lipič
predsednik ZVVS

Dr. Tomaž Čas
predsednik ZPVD Sever